

3и987

NIRO „NOVINSKA DOKUMENTACIJA”

BEOGRAD, KNEZ MIHAILOVA 2/9
Tel: 621-578 622-537

СТУДЕНТСКИ ЗБОР

Скопје

1032, 11,

26. V. 1987

ИНТРОВЕРТНИ ВИЗИИ ЗА ГРАДОТ

— Самостојна изложба на Илија Пенушлиски, Уметнична галерија, Скопје

Во најновите дела настанати во последните две-три години, сликарот Илија Пенушлиски ги задржува своите мотивски преокупации, внесувајќи нови ликовни пристапи и изменети креативни и душевни расположби.

Неговите добро познати и исто така добро прифатени слики, со разложени асоцијативни трансформации на мотивот, имаа лирски призвучи, просветлена гама, од најчести султилни, зелено-плави треперливи преливи и проѕирни колористички слоеви. Неговата ликовна култура имаше забележителна потпора врз техничките конструкции на разложување и обединување на претставата што ги овозможуваат современите технички можности на објективот. Меѓутоа внимателната колористичка постапка, пред сè, и одмерената композициска конструкција во прв план го истакнаа креативното во уметникот, а не техничкото, постигнувајќи флуидна треперливост меѓу архитектонските и пределните елемен-

ти во чие единство бојата ја имаше најзначајната улога.

Во овие најнови слики, работени во акрилик, Пенушлиски го задржува мотивскиот интерес за урбаниот предел, за градот, но ги поместува аспектите на набљудувањето, и ликовно и психолошки. Сега од урбаниот предел останати се само архитектонските уште поасоцијативно назначени елементи, потонати под тежок пласт на темно-плавите и црните тоналитети, со дискретно најавените животни импулси што можат да се насетат по светлосните акценти што извираат од архитектонските отвори во нокта. Значи, во овие слики Илија Пенушлиски тежи кон една концентрација на идејата, на намерата, за разлика од ликовно-естетската екстензивност во неговите поранешни дела. Раздробената, искршена форма, темната боја, која ја рефлектира и светлоста од нокта, раздразнетата композиција ја одразуваат изменетата душевна состојба на авторот, а со тоа и неговите поинакви видувања и доживувања на градот.

Значи оваа фаза на Пенушлиски, која содржи видливи знаци на каузална зависност од напливот на суровоста во постоењето, ја поттикнала и внатрешната вознемиреност на уметникот. Таа го растргнала меѓу темните, песимистички алармирања за отуѓувањето, за затворањето на човековата слобода во архитектонските коцки и романтичните колористички просветлувања, кои би можеле да се разберат како своевидни внатрешни повлекувања на личноста, како „квалитет“ на промената.

Улогата на бојата станува уште подоминантна. Нејзиното значење е интровертно, зашто промените во уметникот извршиле промени и во нејзината нагласена неуроza. Тоа во ликовниот израз на Пенушлиски ја нарушува поранешната одмереност, извесната рационалност и формалната стабилност и внесува извесна гестуална слобода на која ѝ претстои процес на дооткривање и пофлексибилно мултиплицирање.

Љ. ПАУНОСКИ

11 СТУДЕНТСКИ ЗБОР